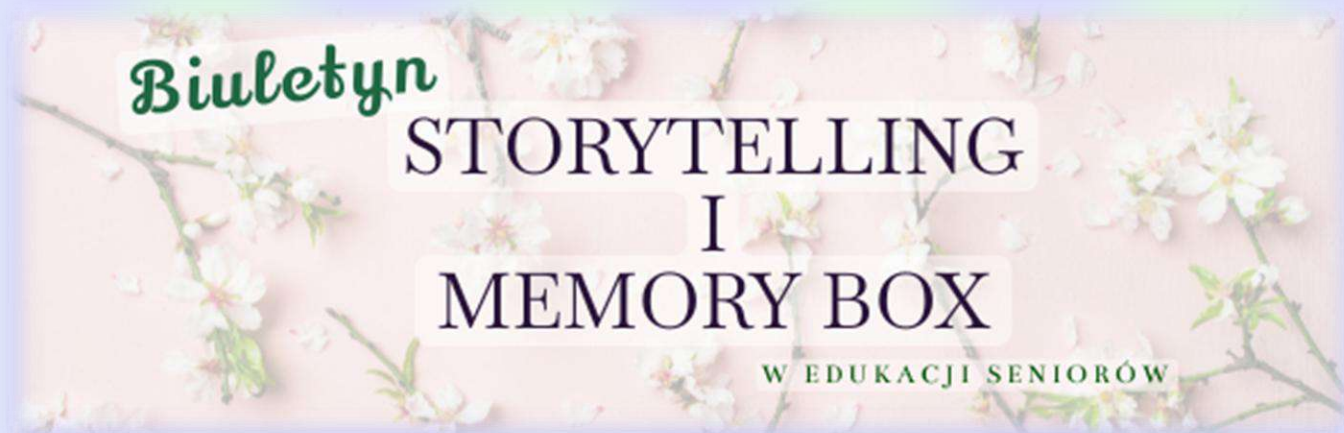

Co-funded by
the European Union

Storytelling and Memory Box to Combat Loneliness

Project: 2023-1-PL01-KA122-ADU-000145873

Opracowanie Magdalena Ręka PhD

FUNDACJA GAUDETE, Poland

Biuletyn "Storytelling i Memory box w edukacji seniorów" został przygotowany w formie publikacji dobrych praktyk poznanych podczas mobilności – Obserwacja pracy.

Obserwacja pracy w organizacji przyjmującej FOPSIM miała na celu szkolenie polegające na towarzyszeniu pracownikom w ich codziennej pracy. Job shadowing umożliwił obserwowanie realnej organizacji pracy, zapoznanie się z pracą na danym stanowisku, porównanie jej z pracą w Polsce, poprzez obserwację zadań wykonywanych przez pracowników FOPSIM.

Efekty uczenia się:

1. Wiedza: Wzrost wiedzy kadry edukacji dorosłych w zakresie dobrych praktyk obejmujących rozwijanie pamięci seniorów.
2. Umiejętności: Nabycie doświadczenia w zakresie zastosowania metody Storytelling w edukacji dorosłych. Zwiększenie współpracy edukacyjnej.
3. Kompetencje społeczne: Uzyskanie bezpośredniego kontaktu ze słuchaczami korzystającymi z oferty edukacyjnej organizacji FOPSIM.

Obserwacja pracy przyczyniła się do utworzenia przestrzeni współpracy międzynarodowej.

Obserwacja pracy - Job shadowing w FOPSIM skupiała się na osiągnięciu następujących celów:

1. Wymiana najlepszych praktyk w zakresie usprawniania pamięci seniorów, wykorzystanie metody Memory Box.
2. Zdobycie nowej wiedzy na temat zastosowania metody Storytelling wśród seniorów.
3. Rozwijanie międzynarodowej współpracy edukacyjnej pomiędzy organizacjami edukacji dorosłych.

Język maltański

Język maltański (malt. *I-IsienMalti*), ma interesującą historię, która odzwierciedla bogatą kulturę Malty. Jest to jedyny semicki język urzędowy Unii Europejskiej, który rozwinął się z arabskiego wprowadzonego na Maltę w okresie od IX do XII wieku przez arabskich najeźdźców z Afryki Północnej.

Język maltański zachował wiele cech charakterystycznych dla arabskiej grupy języków. Równocześnie uległ znacznemu wpływowi języków romańskich, głównie włoskiego i sycylijskiego, a także angielskiego.

Unikalność maltańskiego jako semickiego języka europejskiego sprawia, że jest przedmiotem badań lingwistów i historyków. Historia języka maltańskiego pokazuje, że język może służyć jako most łączący tak różne tradycje.

Maltański jest jednym z dwóch oficjalnych języków Malty (obok angielskiego). Jest używany we wszystkich aspektach życia publicznego w tym w edukacji.

Na Malcie działa Akademia Języka Maltańskiego (*L-Akkademja tal-Malti*), której celem jest ochrona, zachowanie i promocja języka maltańskiego.

FOPSIM - Foundation for the Promotion of Social Inclusion in Malta

Organizacja przyjmująca FOPSIM to maltańska fundacja, której celem jest wspieranie marginalizowanych grup w społeczeństwie maltańskim w następujących obszarach:

- Ochrona socjalna i integracja,
- Warunki pracy,
- Przeciwdziałanie dyskryminacji,
- Różnorodność i równość płci,
- Osoby starsze.

W tym kontekście główną misją FOPSIM jest promowanie i podtrzymywanie solidarności społecznej w celu osiągnięcia postępu w przejściu do bardziej sprawiedliwego społeczeństwa.

Organizacja FOPSIM korzysta z sieci zasobów w dziedzinach zawodowych, akademickich, badawczych i dziennikarskich. Stara się coraz bardziej promować udział Malty w sprawach UE w zakresie integracji społecznej i edukacji dorosłych.

FOPSIM is a Maltese foundation that aims to achieve concrete progress for marginalised groups or sections within Maltese society in the following areas:

- *Social protection and inclusion,*
- *Working conditions,*
- *Anti-discrimination,*
- *Diversity and gender equality,*
- *Elderly.*

In this context FOPSIM's main mission is to promote and sustain employment, social solidarity, youth and other marginalised issues to achieve tangible advancement in the transition towards a more equitable society.

The Foundation makes use of a diffuse network of resources in the professional, academic, research and journalism fields. It seeks to increasingly promote Malta's participation in EU affairs in the social inclusion and adult education.

Żejtun - siedziba organizacji przyjmującej FOPSIM

Żejtun to miasto w południowo-wschodnim regionie Malty, liczące 11 218 mieszkańców.

Żejtun jest tradycyjnie znany jako Città Beland, tytuł nadany przez wielkiego mistrza Zakonu Kawalerów Maltańskich, Ferdinanda von Hompeschazu Bolheima w 1797 roku.

Miasto posiada szereg ważnych zabytków, takich jak kościół parafialny św. Katarzyny, stary kościół św. Katarzyny – znany jako kościół św. Grzegorza, liczne kaplice wotywne.

Żejtun jest ważnym ośrodkiem na wyspach, mającym znaczący wkład w historię, sztukę i edukację kraju.

Edukacja dorosłych w regionie Morza Śródziemnego

Region śródziemnomorski miał i nadal ma swój znaczący udział w momentach i procesach uczenia się dorosłych i edukacji (ALE – Adult Learning and Education).

W kulturze śródziemnomorskiej, kształtowanej przez europejskie formy uczenia się przez całe życie (LLL) współistnieją wraz z społecznymi tradycjami uczenia się. Obszar Morza Śródziemnomorskiego ma bogaty wachlarz uczenia się dorosłych, który może być wykorzystany przez postępowych edukatorów dorosłych w krajach, które chcą aktywnie angażować się w edukację dorosłych.

Adult education in the Mediterranean

The Mediterranean region has had and continues to have its fair share of significant in adult learning and education (ALE) moments and processes. In the Mediterranean, European - conditioned forms of lifelong learning (LLL) coexist alongside communal learning traditions.

The "southern" Mediterranean has a rich array of adult learning provision which can be used by progressive adult educators in countries seeking to engage in the sort of education of adults.

Dobre praktyki

Edukacja dorosłych na Malcie

Zapewnienie edukacji dla dorosłych na Malcie jest regulowane przez Maltańską Narodową Strategię przez Całe Życie. Została ona przyjęta w celu osiągnięcia celów Ram Strategii Edukacyjnej dla Malty na lata 2014-2024. Ramy te zostały przyjęte przez Ministerstwo Edukacji i Zatrudnienia po uchwaleniu przez Radę Europejską rezolucji w sprawie odnowionej Europejskiej Agendy na rzecz Uczenia się Dorosłych.

Strategia Uczenia się przez Całe Życie ma na celu przyspieszenie maltańskiego programu reform w zakresie edukacji i szkoleń oraz inwestowanie w bardziej efektywną i wysokiej jakości edukację i szkolenia. Strategia została opracowana w celu zapewnienia dorosłym praktycznych możliwości odpowiedniej edukacji wykraczającej poza wiek obowiązkowej nauki szkolnej.

Wizja zakłada, że uczenie się przez całe życie ułatwi zindywidualizowane i wspierające systemy uczenia się dla wszystkich dorosłych na Malcie i Gozo. W tym procesie strategia gwarantuje, że edukacja dla dorosłych zapewni rozwój gospodarczy, udział społeczny i obywatelski, spełnienie osobiste i dobre samopoczucie.

The provision of adult education in Malta is guided by the Malta National Lifelong Strategy which was adopted to reach the goals of the Framework for Education Strategy for Malta 2014-2024. This framework was adopted by the then Ministry for Education and Employment after the European Council passed a resolution for a renewed European Agenda for Adult Learning.

The Lifelong Learning Strategy aims to accelerate the Maltese reform agenda for education and training and to invest in more efficient and high quality education and training. This strategy was drawn up to provide the adults with tangible opportunities for relevant education beyond compulsory schooling age. Vision is that Lifelong Learning will facilitate personalised and supportive learning systems for all adults in Malta and Gozo.

In the process, strategy will ensure that adult education delivers economic development, social and civic participation, personal fulfilment and well-being.

Perspektywy Uczenia się przez całe życie w regionie Morza Śródziemnego w odniesieniu do dziedzictwa społecznego i wspólnych wartości europejskich.

*Perspectives on Lifelong Learning in the Mediterranean
in relation to the social heritage and common European values.*

Dobre praktyki

Uczenia Się Przez Całe Życie na Malcie

Maltańska Krajowa Strategia Uczenia Się Przez Całe Życie, opracowana przez Jednostkę Uczenia Się Przez Całe Życie (która jest częścią Dyrekcji ds. Badań, Uczenia Się Przez Całe Życie w Ministerstwie Edukacji), określiła pięć strategii, dzięki którym można osiągnąć cele ułatwienia spersonalizowanych i wspierających systemów uczenia się dla wszystkich dorosłych na Wyspach Maltańskich:

1. Stymulowanie uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie przez dorosłych mieszkańców Malty poprzez tworzenie popytu i chęci uczenia się. Ten ukryty popyt nie dotyczy wyłącznie osób o niskich kwalifikacjach i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które chcą rozwijać swoje umiejętności i poszukują mobilności zawodowej;
2. Umieszczenie „uczącego się” w centrum procesu uczenia się poprzez optymalizację wszystkich możliwych typów innowacyjnych metod i środowisk uczenia się, aby uczynić naukę elastyczną, osobistą, dostępną i istotną. Oznacza to zaangażowanie w alternatywne ścieżki wykraczające poza te zdefiniowane przez formalne uczenie się;
3. Poprawa umiejętności, które przyczyniają się do rozwoju osoby i aktywnego obywatelstwa;
4. Opracowanie struktur wsparcia dla kształcenia dorosłych;
5. Poprawa zarządzania w sektorze kształcenia ustawicznego, poprzez zbadanie dostępnych środków strukturalnych, instytucjonalnych, prawnych, politycznych i administracyjnych.

The Malta National Lifelong Learning Strategy, drafted by the Lifelong Learning Unit (which forms part of the Directorate for Research, Lifelong Learning and Employ ability within the Ministry for Education), identified five strategies by which to attain its aims of facilitating personalised and supportive learning systems for all adults in the Maltese Islands:

- 1. To stimulate participation in lifelong learning by Maltese adults by creating ademand and adesire for learning. This latent demand does not liesolely among those with low-skills and atrisk of poverty and social exclusion, but also among people in employment who wish to further their skills set and who seek job mobility;*
- 2. To place the 'learner' at the centre of the leaning process by optimising all possible types of innovative learning methods and environments to make learning flexible, personal, accessible and relevant. This implies a commitment to alternative pathways beyond thosedefined by formal learning;*
- 3. To improve skills setsthat contribute to professional development, employment mobility and active citizenship;*
- 4. To develop suport structures for adult learning;*
- 5. To improve governance in the lifelong learning sector, exploring the structural, institutional, fiscal, legal, political and administrative measure sthat area vailable.*

MEMORJA to archiwum ustne, dźwiękowe i wizualne Narodowego Archiwum Malty (NAM).
Archiwum Pamięci (PMA) na Uniwersytecie Malty.

MEMORJA is the oral, sound and visual archive of the National Archives of Malta (NAM). ... Memory Archive (PMA) at the University of Malta.

Dobre praktyki

Storytelling - opowiadanie historii

Storytelling, czyli opowiadanie historii, to umiejętność przekazywania informacji, wartości, idei i emocji za pomocą narracji. Obecnie Storytelling odgrywa kluczową rolę w wielu dziedzinach życia, takich jak edukacja, kultura czy sztuka. Storytelling istnieje od zarania dziejów, gdy ludzie opowiadali sobie historie przy ogniskach, przekazując wiedzę, wartości i tradycje z pokolenia na pokolenie.

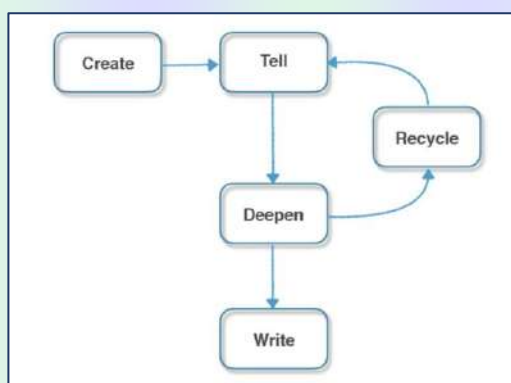
W starożytności opowieści były przekazywane ustnie, później zapisywano je na papirusach, pergaminach czy kamieniach. W średniowieczu Storytelling rozwijał się za sprawą trubadurów, którzy opowiadali historie o miłości, przygodach i bohaterstwie. W XIX wieku Storytelling zyskał na popularności dzięki rozwojowi druku, co pozwoliło na masowe rozpowszechnianie książek i czasopism. Storytelling odgrywa istotną rolę w procesie nauczania, pomagając ludziom lepiej zrozumieć i zapamiętać przekazywane informacje.

Malta zawsze była miejscem pełnym opowieści, historii i legend. Podczas gdy jej starożytne świątynie i zabytkowe ulice opowiadają historię jej przeszłości, podania ludowe wyspy ujawniają interesującą stronę — taką, w której wędrują giganci, duchy szepczą, a sam krajobraz wydaje się pełen znaczenia. Przez stulecia te historie były przekazywane z pokolenia na pokolenie, urzekając słuchaczy i ucząc ważnych lekcji na temat Storytelling.

Jedną z najbardziej zadziwiających części mitów maltańskich jest to, jak ściśle są one powiązane z geografią wyspy. Krajobraz Malty nie jest tylko tłem dla tych opowieści — jest ważną postacią.

Metoda Storytelling Schools to dynamiczne i kreatywne podejście do nauki.

Storytelling w edukacji pozwala na:

- twórcze i konstruktywne zrozumienie danego zagadnienia,
- wzbudzenie motywacji i aktywne uczestnictwo w procesie nauczania,
- oddzielenie nauki od czegoś przymusowego, dzięki ciekawej narracji uczenie staje się intuicyjne.

Storytelling uważany jest za jedną z **kompetencji przyszłości**. Istotne jest budowanie kompetencji w zakresie opowiadania historii (A Competence Level Framework for Storytelling).

Historie o wspaniałych ludziach i kulturach Malty

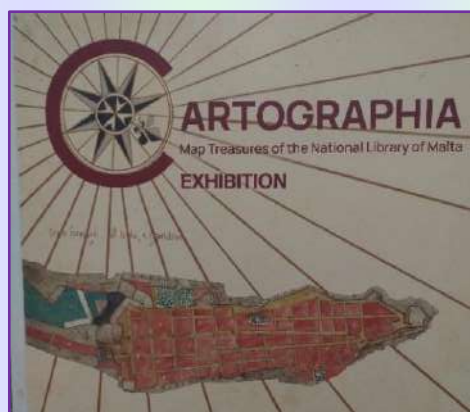
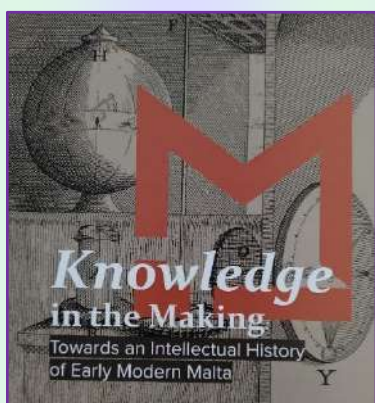
Można wiele powiedzieć o ludziach i kulturze Malty poprzez historie osób mieszkających na Malcie. Storytelling ma wymiar edukacyjny, przedstawia burzliwą historię małego narodu wyspiarskiego, który pokonał niemal niewyobrażalne przeciwności, aby przetrwać i prosperować.

Storytelling to umiejętność opowiadania historii w taki sposób, by pobudzać wyobraźnię. Dzięki technologii opowieści mogą być przekazywane w różnych formach, takich jak tekst, obraz, dźwięk czy wideo, co pozwala na jeszcze większe angażowanie odbiorców i efektywność przekazu. Ważnym aspektem Storytellingu jest zdolność do wywoływania emocji i wpływania na perspektywę odbiorcy. Narracja w tym stylu jest emocjonalna: buduje napięcie, pozwala na dłużej przykuć uwagę słuchających i sprawia, że lepiej zapamiętujemy przekazywane treści.

The National Library of Malta (Biblioteka Nazzjonali Malta), Valletta – pokazuje różne rozwiązania i sposoby radzenia sobie z zagadnieniami w kontekście przechowywania pamięci. The National Library of Malta jest biblioteką referencyjną i badawczą, posiada zbiory obejmujące okres od wieków od średniowiecza po erę cyfrową.

Jako strażnik pisemnej pamięci Malty dla obecnych i przyszłych pokoleń, Biblioteka Narodowa promuje badania i udostępnia swoje bogate zbiory.

Dobre praktyki

Memory Box

Memory Box - pudełko wspomnień to pewnego rodzaju kapsuła czasu przenosząca do miejsc i czasu. Pudełko na pamiątki to miejsce do zachowania najcenniejszych wspomnień poprzez gromadzenie „skarbów życia” uporządkowanych i łatwo dostępnych przez wiele lat. Najpopularniejszymi przedmiotami przechowywanymi, przywołującymi wspomnienia są: zdjęcia, zaproszenia na uroczystości rodzinne, bilety, listy, rysunki dzieci, pamiątki z ulubionych miejsc. Wspomnienia pomagają pamiętać kim jesteśmy, skąd pochodzimy, naszych bliskich, wpływowe i przyjemne chwile. Wspomnienie to przeszłe doświadczenie lub wydarzenie zapamiętane i zinterpretowane na nowo w chwili obecnej. Znaczenie jakie nadajemy przeszłym doświadczeniom kształtują nas, są naszą esencją, co czyni każdego z nas wyjątkowym.

W czasach dyskomfortu lub wyzwań życiowych wspomnienia pomagają uczyć się również na własnych błędach. Dla osób starszych żyjących z utratą pamięci przedmioty umieszczone w Memory Box stają się pomocne w przypomnieniu sobie ludzi, miejsc i wydarzeń.

Open the box... it's the story of my life

Otwórz pudełko... to historia mojego życia

Pudełka są wypełnione pozornie przypadkowym asortymentem przedmiotów: starymi zdjęciami, zabawkami dla dzieci, małymi pamiątkami i tradycyjnym rzemiosłem. Jednak razem wzięte stanowią historię, którą opowiadają przedmioty, i która nie jest przypadkowa.

“Morethan a box, for me it’s a treasuretrove of my dearest memories”

„To dla mnie coś więcej niż pudełko, to skarbnica moich najdroższych wspomnień”

Pudełko Memory Box są miejscem do przechowywania najcenniejszych wspomnień oraz wstępem do tworzenia własnej Storytelling, w której możliwe jest dzielenie się własnym doświadczeniem opartym na wspomnieniach. Pudełka pamięci stanowią repozytorium przedmiotów, z którego mogą korzystać osoby cierpiące na zaburzenia pamięci, izolację, samotność- wspierane przez edukatorów i innych opiekunów. Memory box umożliwia wykorzystanie historii życia - pisemnej, ustnej lub obu - w celu poprawy samopoczucia psychicznego.

Dobre praktyki

Dzwoniąca pamięć Ringing Memory

Pudełka pamięci mogą zachęcać do rozmowy i zapewniać stymulację umysłową i emocjonalną. Dla osoby żyjącej z utratą pamięci przedmioty lub obiekty w pudełku pamięci mogą pomóc jej zastanowić się nad przeszłością i przypomnieć sobie ludzi i wydarzenia. Ringing Memory to ustne, dźwiękowe i wizualne możliwości przypominania.

Rodzaje pamięci: Pamięć dzieli się na różne typy, w tym pamięć epizodyczną (osobiste doświadczenia i wydarzenia) oraz pamięć proceduralną (umiejętności i nawyki). Muzyka często angażuje pamięć proceduralną, która jest mniej podatna na demencję niż pamięć epizodyczna. Teksty piosenek mogą stać się głęboko zakorzenione poprzez powtarzające się narażenie, dzięki czemu łatwiej je przywołać nawet w późniejszych stadiach spadku funkcji poznawczych. Połączenie emocjonalne: Muzyka często wywołuje silne emocje i osobiste wspomnienia, co może poprawić przypominanie. Piosenki z przeszłości danej osoby mogą być powiązane ze znaczącymi wydarzeniami z jej życia, dzięki czemu są bardziej dostępne niż nowsze, mniej nacechowane emocjonalnie wspomnienia.

Zaangażowane obszary mózgu: Obszary mózgu zaangażowane w przetwarzanie muzyki i tekstów, takie jak płaty skroniowe, mogą pozostać stosunkowo nienaruszone dłużej niż te zaangażowane w tworzenie nowych wspomnień, takie jak hipokamp. Może to umożliwić osobom z demencją dostęp do wspomnień muzycznych podczas zmagania się z codziennymi zadaniami pamięciowymi.

Pamięć historyczna

Narodowe Muzeum Archeologiczne mieści się w jednym z najbardziej stylowych barokowych budynków w stolicy Valletta, przy ulicy Republic. Tam znajdują się artefakty z unikalnego na Malcie okresu neolitu, który rozciąga się od fazy Ghar Dalam do fazy Tarxien.

Artefakty szczególnie wyróżniające się to: Sleeping Lady oraz liczne artefakty służące jako narzędzia, figurki, a także osobiste przedmioty dekoracyjne.

Pamięć historyczna to szczególny rodzaj pamięci kulturowej, który odnosi się do pamięci przeszłości danej grupy społecznej (narodu maltańskiego). Jest rekonstruowana w ramach odniesień właściwych w świetle potrzeb określonej teraźniejszości przez historiografię. Pamięć historyczna traktowana bywa jako synonim pamięci zbiorowej, społecznej oraz kulturowej. Jednocześnie definiowana jest za pomocą desygnatów zbliżonych semantycznie do pojęcia „świadomość historyczna”. Pamięć historyczna odwołuje się do figur pamięci istotnych dla procesu podtrzymywania tożsamości Malty, grupy społecznej jako wspólnoty historycznej.

Co-funded by
the European Union

2023-1-PL01-KA122-ADU-000145873
Erasmus + KA122-ADU - Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności
dorosłych osób uczących się i kadry w sektorze edukacji

Storytelling i Memory Box w przezwyciężaniu samotności

Storytelling and Memory Box
to Combat Loneliness

*Projekt „Storytelling i Memory box” jest cenny,
a jego realizacja przyniesie wymierne korzyści
w aspekcie niezawodowej edukacji dorosłych.*

Coordinator

Fundacja Gaudete

www.gaudete.katowice.opoka.org.pl

Project Partners:

- Work Experience Agency Ltd Irlandia Dublin Dublin • www.workexperienceagency.com
- Foundation for the promotion of social inclusion in MALTA- Zejtun • www.fopsim.eu
- Advanced Learning Systems GmbH Austria Wien Vienna • www.cambridge.at

Publication financed with funds from the European Commission under the Erasmus+ publication Has been realized with the financial support of the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the European Commission and the National Agency for Erasmus + no responsibility for the information contained therein.